

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงอธิบาย (explanatory research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณลักษณะเฉพาะบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วม และระดับความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะเฉพาะบุคคล และการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยและศึกษาปัจจัยพยากรณ์ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คุณลักษณะเฉพาะบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่ร่วมทำนายความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์ เขต 3 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างน้อย 1 ปี ในแผนกผู้ป่วยใน ได้แก่ แผนกศัลยกรรม แผนกอายุรกรรม แผนกกุมารเวชกรรม แผนกสูติ-นรีเวชกรรม แผนกหู ตา คอ จมูก หอผู้ป่วยพิเศษ และหอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลศูนย์ เขต 3 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชลบุรี โรงพยาบาลพระปกเกล้า โรงพยาบาลระยอง และโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร มีจำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วย 101 คน และได้บังคับบัญชา 789 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยใน ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างน้อย 1 ปี ในแผนกผู้ป่วยใน ได้แก่ แผนกศัลยกรรม แผนกอายุรกรรม แผนกกุมารเวชกรรม แผนกสูติ-นรีเวชกรรม แผนกหู ตา คอ จมูก หอผู้ป่วยพิเศษ หอผู้ป่วยหนัก และผู้บังคับบัญชาที่มีประสบการณ์ในการทำงานในหอผู้ป่วยเดียวกันกับหัวหน้าหอผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 1 ปี โรงพยาบาลพญาบาลศูนย์ เขต 3 และเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีจึงได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของหัวหน้าหอผู้ป่วยจากตารางประมาณขนาดตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2544, หน้า 434) จากประชากร 101 คน การวิจัยครั้งนี้ต้องมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างของหัวหน้าหอผู้ป่วย

ไม่น้อยกว่า 81 คน จากนั้นคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของตัวอย่าง ตามแผนของแต่ละโรงพยาบาลและสุ่มแบบง่ายโดยวิธีการจับสลากแบบไม่แทนที่ ดังตาราง 1 และตาราง 2
 โรงพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยจะเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และปัจจัยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. คัดเลือกโรงพยาบาลประจำการที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรงของหัวหน้าหอผู้ป่วยอย่างน้อย 1 ปี โดยกำหนดจากตารางประมาณขนาดตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยสุนทร, 2544, หน้า 434) จากประชากร 789 คน ได้กลุ่มตัวอย่างของผู้ได้บังคับบัญชา 259 คน จากนั้นคำนวณตามสัดส่วนของตัวอย่างตามแผนของแต่ละโรงพยาบาล และสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบไม่แทนที่ ดังตาราง 1 และตาราง 2 โดยผู้ได้บังคับบัญชาจะเป็นผู้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตน

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของหัวหน้าหอผู้ป่วย และผู้ได้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติงานของแต่ละโรงพยาบาลในปี พ.ศ. 2545

โรงพยาบาล	หัวหน้าหอผู้ป่วย (คน)		ผู้ได้บังคับบัญชา (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
พระปกเกล้า	29	23	233	76
ชลบุรี	30	24	233	77
ระยอง	24	20	204	67
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร	18	14	119	39
รวม	101	81	789	259

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของหัวหน้าหอผู้ป่วยและผู้ได้บังคับบัญชา แยกตามแผนกที่ปฏิบัติงาน

		โรงพยาบาล															
		ตบปรี				ระยอง				พระปกเกล้า				เจ้าพระยาอภัยภูเบศร			
		หัวหน้าหอผู้ป่วย				ผู้ได้บังคับบัญชา				หัวหน้าหอผู้ป่วย				ผู้ได้บังคับบัญชา			
		N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S
สูติ-นรีฯ	3	2		20	7	3	2	24	8	3	2	16	5	2	2	8	2
ศัลยกรรม	8	7		71	23	5	4	51	17	8	6	80	27	3	2	23	8
อายุรกรรม	5	4		47	16	3	3	33	11	5	4	42	14	2	2	13	4
กุมารฯ	2	2		14	4	2	2	24	8	4	3	25	8	1	1	8	2
หู ตา คอ จมูก	2	1		12	4	1	1	7	2	1	1	8	2	2	1	9	3
ผู้ป่วยพิเศษ	6	5		24	8	9	7	49	16	6	5	29	9	5	4	23	8
ผู้ป่วยหนัก	4	3		45	15	1	1	16	5	2	2	33	11	3	4	35	12
รวม	30	24		233	77	24	20	204	67	29	23	233	76	18	14	119	39

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชุด

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหอผู้ป่วย

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ได้บังคับบัญชา (พยาบาลวิชาชีพ) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหอผู้ป่วย มี 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และการได้รับการอบรมด้านการบริหาร ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนของสุพรรณบุรี เวชรังษี (2542) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการบริหารโรงพยาบาล คณะสาธารณสุขศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานการบริหารการพยาบาล ของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน ซึ่ง รศ. ดร.ปิยธิดา ตรีเดช ทำหน้าที่ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยใช้แนวคิดของคอร์โคแรน (Corcoran, 1981 อ้างถึงใน พิสมัย เสรีจักรกิจเจริญ, 2536) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ด้านคือ ความมั่นใจ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น วิจารณ์ญาณ และความมีเหตุผล โดยแบบสอบถามคุณลักษณะเฉพาะบุคคลนี้อยู่ในหัวข้อปัจจัยการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.95 และผู้วิจัยได้ปรับข้อคำถามแต่ละข้อให้เหมาะสมกับลักษณะงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 26 ข้อ ทุกข้อมีความหมายทางบวกทั้งหมด ประกอบด้วย

ความมั่นใจ	จำนวน 7 ข้อ	(ข้อ 1-7)
ความคิดสร้างสรรค์	จำนวน 5 ข้อ	(ข้อ 8-12)
ความยืดหยุ่น	จำนวน 5 ข้อ	(ข้อ 13-17)
วิจารณ์ญาณ	จำนวน 5 ข้อ	(ข้อ 18-22)
ความมีเหตุผล	จำนวน 4 ข้อ	(ข้อ 23-26)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มาก	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน มีเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะเฉพาะบุคคล โดยใช้ค่าของคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับสูงสุดถึงระดับต่ำสุดดังนี้ (ประคอง กรวรรณสุด, 2542, หน้า 108)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง

4.50-5.00	หมายถึง มีคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับสูงสุด
3.50-4.49	หมายถึง มีคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับสูง
2.50-3.49	หมายถึง มีคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง มีคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำ
1.00-1.49	หมายถึง มีคุณลักษณะส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำสุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ สวอนส์เบิร์ก และสวอนส์เบิร์ก (Swansburg & Swansburg, 1999)

2. สร้างเครื่องมือขึ้นเองโดยใช้แนวคิดของสวอนส์เบิร์ก และสวอนส์เบิร์ก (1999) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ การไว้วางใจกัน การส่งเสริมความยึดมั่นผูกพัน และความมีอิสระในงาน แบบสอบถามมี 20 ข้อ มีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ ซึ่งข้อความทางลบ มี 1 ข้อ คือข้อ 18 ประกอบด้วย

การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 1-4)
การไว้วางใจกัน	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 5-7)
การส่งเสริมความยึดมั่นผูกพัน	จำนวน 7 ข้อ (ข้อ 8-14)
ความมีอิสระในงาน	จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 15-20)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

กรณีเป็นข้อคำถามทางบวก

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

กรณีเป็นข้อคำถามทางลบ

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากที่สุด	ให้ 1 คะแนน
มาก	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมาก	ให้ 2 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อย	ให้ 4 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อยที่สุด	ให้ 5 คะแนน

การแปลคะแนน มีเกณฑ์การประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ค่าของคะแนน

เฉลี่ย ($\bar{X}$) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (ประคอง กรรณสูตร, 2542, หน้า 108) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง

4.50-5.00	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ได้บังคับบัญชา มี 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบเติมคำ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้า

หอผู้ป่วยตามการรับรู้ของผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุง จากแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทและปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทของหัวหน้าหอผู้ป่วยของ หฤทยา ปรีชาสุข (2532)

โดยใช้ทฤษฎีของ มินท์ซเบอร์ก (Mintzberg, 1980) เป็นกรอบแนวคิด ซึ่งประกอบด้วยบทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านข้อมูลข่าวสาร และบทบาทด้านการตัดสินใจ ซึ่งมีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.90 แบบสอบถามมีจำนวน 55 ข้อ ทุกข้อคำถามมีความหมายทางบวกทั้งหมดประกอบด้วย

บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	จำนวน 18 ข้อ (ข้อ 1-18)
บทบาทด้านข้อมูลข่าวสาร	จำนวน 16 ข้อ (ข้อ 19-34)
บทบาทด้านการตัดสินใจ	จำนวน 21 ข้อ (ข้อ 35-55)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง หัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงความสามารถในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
มาก	หมายถึง หัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงความสามารถในระดับมาก ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง หัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงความสามารถในระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง หัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงความสามารถในระดับน้อย ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง หัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงความสามารถในระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

การแปลคะแนน มีเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหาร โดยใช้ค่าของคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า 108) ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารอยู่ในระดับสูงมาก
3.50-4.49	หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารอยู่ในระดับสูง
2.50-3.49	หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารอยู่ในระดับต่ำ
1.00-1.49	หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารอยู่ในระดับต่ำมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น คือ แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วม และเครื่องมือที่ปรับปรุงขึ้น คือ แบบสอบถามคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

และแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย เสนอ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตรวจแก้ไขในขั้นแรกแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารการพยาบาล ทั้งในสถาบันการศึกษา และสถาบันบริการการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมทางภาษา ครอบคลุมในเนื้อหา โดยถือเกณฑ์ตัดสินตรงกันไม่น้อยกว่า 3 ท่าน และนำแบบสอบถามมา ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แบบสอบถามคุณลักษณะเฉพาะบุคคล จำนวน 26 ข้อ (เดิม 25 ข้อ) แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 20 ข้อ (เดิม 20 ข้อ) แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 55 ข้อ (เดิม 54 ข้อ)

แบบสอบถามคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

ปรับความชัดเจนของภาษา	8 ข้อ
-----------------------	-------

เพิ่มข้อคำถาม	2 ข้อ
---------------	-------

ตัดทอนข้อคำถามเนื่องจากไม่มีความตรงทางเนื้อหา	1 ข้อ
---	-------

แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ปรับความชัดเจนของภาษา	7 ข้อ
-----------------------	-------

เพิ่มข้อคำถาม	1 ข้อ
---------------	-------

ตัดทอนข้อคำถามเนื่องจากมีความซ้ำซ้อน	1 ข้อ
--------------------------------------	-------

แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย

ปรับความชัดเจนของภาษา	10 ข้อ
-----------------------	--------

เพิ่มข้อคำถาม	1 ข้อ
---------------	-------

ลักษณะของแบบสอบถามทั้งหมดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ที่สามารถเลือกคำตอบ ได้ 5 คำตอบ และมีการแปลคะแนนคำตอบเป็น 5 ระดับ

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นคือ แบบสอบถาม การบริหารแบบมีส่วนร่วม และเครื่องมือที่ปรับปรุงขึ้น คือ แบบสอบถามคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่ผ่านการ ตรวจสอบความตรงทางเนื้อหาไปทดลองใช้กับพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วย และผู้ได้บังคับบัญชา โรงพยาบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี และโรงพยาบาลนครปฐม จังหวัดนครปฐม ที่มีคุณสมบัติ

คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มละ 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (ศิริชัย กาญจนวาสี, สุวิมล ติรคานันท์, และศิริเดช สุชีวะ, 2543, หน้า 26) ซึ่งค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้ คือ .70 ขึ้นไป (เรณู พงษ์เรืองพันธุ์, 2539 หน้า, 136)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณลักษณะเฉพาะบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วม และความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย ดังนี้		
แบบคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ		.93
รายด้าน	ด้านความมั่นใจค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.79
	ด้านความคิดสร้างสรรค์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.87
	ด้านความยืดหยุ่น ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.77
	ด้านวิจรณ์ญาณค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.79
	ด้านความมีเหตุผลค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	.87
แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ		.92
แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหาร ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ		.97
รายด้าน	ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	.94
	ด้านข้อมูลข่าวสาร	.95
	ด้านการตัดสินใจ	.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ส่งถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ เขต 3 จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลระยอง โรงพยาบาลพระปกเกล้า และโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ชี้แจงเหตุผล และขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ส่งแบบสอบถามไปยังโรงพยาบาลศูนย์ เขต 3 ทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลระยอง โรงพยาบาลพระปกเกล้า และโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล พร้อมกับหนังสือชี้แจงรายละเอียดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัยรับข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง จากกลุ่มงานการพยาบาล ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 8 พฤษภาคม ถึง 25 มิถุนายน 2545 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 49 วัน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดมีจำนวน 340 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของหัวหน้าหอผู้ป่วย 81 ฉบับ และผู้ได้บังคับบัญชา 259 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 332 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 327 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของหัวหน้าหอผู้ป่วย คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามผู้ได้บังคับบัญชา คิดเป็นร้อยละ 94.98 จากนั้นนำแบบสอบถามจำนวน 327 ฉบับ มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows version 10 ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง แจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลคุณลักษณะเฉพาะบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วม ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม ส่วนข้อมูลความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย ได้มาจากการนำเสนอแนะของแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ประเมินโดยผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรงของหัวหน้าหอผู้ป่วยท่านนั้น ๆ มารวมกัน จากนั้นนำเสนอแนะที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย 1 ท่าน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม

3. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และการได้รับการอบรมด้านบริหาร ปัจจัยคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ ความมั่นใจ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น วิจารณ์ญาณ ความมีเหตุผล และปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม และวิเคราะห์หาปัจจัยที่ร่วมกันทำนายความสามารถในการปฏิบัติบทบาท

ทำนายความสามารถในการปฏิบัติบทบาทด้านบริหารของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์
เขต 3 และสร้างสมการถดถอยพหุคูณ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
(stepwise multiple regression analysis)

4. ในการทดสอบความสัมพันธ์ ใช้ระดับนัยสำคัญที่ระดับ $\leq .05$

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University